گزارش

محمد رضا هادیلو

بی‌تدبیری مسئولان کشاورزان «گله کهریز» را بیکار کرد

خبر خیلی گنگ و ناملموس نیست. یک بار دیگر به دلیل بی‌تدبیری برخی مسئولان، جمع کثیری از هموطنان بیکار شدند. این بار آب را روی کشاورزان روستای گله کهریز بستند. روز گذشته خبری از شهرستان ملارد مخابره شد مبنی بر اینکه کشاورزان روستای گله کهریز بخش صفادشت بیکار شده‌اند.

■■■

حالا که گویی تمام جامعه به فکر انتخابات است و در شرایطی که مسئولان خود را از ماه‌ها قبل برای این مهم آماده کرده و کشور تبدیل به یک ستاد بزرگ انتخاباتی شده است اما خبرهای تعطیلی کارخانه‌های متعدد و بیکاری کارگران هر روز دل مردم را می سوزاند و آنها را آزرده خاطر می کند این بار خبر تعطیلی کشاورزی در روستایی حاصلخیز بیانگر بی‌توجهی مسئولان امر به قشر ضعیف و زحمتکش جامعه است. بر اساس گزارش‌ها کشاورزان صفادشتی امسال کشت نخواهند داشت، چراکه اداره جهاد کشاورزی زمین‌های کشاورزان را برای آبیاری تحت فشار به پیمانکار مورد تأیید خود داده است و پیمانکار هم زمین‌ها را حفاری و کار را نیمه‌کاره رها کرده است و اکنون نه می‌شود سنتی کشت کرد و نه از آبیاری نوین خبری است.

■ نامه بی‌جواب به رئیس جمهور

چندی قبل وقتی کشاورزان گله‌کهریز بخش صفادشت شهرستان ملارد می‌بینند مسئولان جهاد کشاورزی اصلاً به فکر آنها نیستند و حتی پاسخی قانع کننده نمی‌دهند، طی نامه‌ای شکایت را نزد رئیس جمهور بردند و در این نامه نوشتند: «ما کشاورزان در پی پیشنهاد مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان ملارد جهت اجرای آبیاری قطره‌ای تجمیعی اراضی این روستا که بالغ بر ۶۱ هکتار است، در سال ۱۳۹۴ قراردادی را با صندوق حمایت از بخش کشاورزی منعقد کردیم و طی آن قرارداد مقرر شد ۸۵ درصد از هزینه طرح را جهاد کشاورزی پرداخت کرده و ۱۵ درصد باقیمانده را کشاورزان تقبل کنند. در ادامه با پیمانکاری که مورد تأیید جهاد کشاورزی استان بوده قراردادی به مبلغ ۱۴ میلیارد ریال منعقد شد که سهم پرداختی جهاد حدود ۱۲ میلیارد ریال تعیین شد.» کشاورزان در این نامه با بیان اینکه مدیر جهاد کشاورزی در جمع کشاورزان بیان کرد که تنها ۱۵ درصد هزینه توسط کشاورزان پرداخت شود، افزودند: «وعده دادند که ۸۵ درصد دیگر را دولت پرداخت می کند و کشاورزان با توجه به آغاز فصل کشت و کار در ۱۵ آبان ۹۵ اراضی را به پیمانکار تحویل دادند، اما سازمان جهاد کشاورزی استان تهران پس از دریافت صورت وضعیت پیمانکار اعلام کرد که تنها ۶۰ درصد مبلغ را پرداخت می کند و همین امر موجب توقف کار توسط پیمانکار شد. از طرف دیگر کشاورزان به دلیل حفاری اراضی قابل کشت روستا دیگر قادر به کشت و کار سنتی خود نیستند و کسی هم در این زمینه پاسخگو نیست.»

■ کشاورزان شکایت کنند

حالا خانواده‌هایی که از این راه ارتزاق می کردند نه تنها حدود ۲۰۰ میلیون تومان ضرر کرده اند، بلکه یک سال هم بیکار خواهند شد و نمی‌توانند در زمین‌های خود کشت کنند. البته مدیر جهاد کشاورزی شهرستان ملارد گفته است: «کشاورزان برای دریافت ضرر خود می‌توانند به عنوان کارفرما قرارداد را فسخ کرده و برای دریافت ضرر و زیان خود از پیمانکار شکایت کنند...» حرفی که به معنی واقعی نوعی دهن کجی به کشاورزان تلقی می‌شود و معلوم نیست حالا که به واسطه اشتباه جهاد کشاورزی، کشاورزان متضرر شده‌اند چرا مسئولان اینقدر راحت خود را عقب می کشند و کسی پاسخگو نیست.

آغاز مطالعات پژوهشی ربع رشیدی توسط مؤسسه باستان‌شناسی آلمان

آذربایجان‌شرقی

مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان‌شرقی از آغاز مطالعات پژوهشی باستان‌شناسی ربع رشیدی توسط مؤسسه باستان‌شناسی آلمان خبر داد.

مرتضی آبدار در دیدار رئیس مؤسسه باستان‌شناسی آلمان با شهردار تبریز گفت: احیای این مجموعه با توجه به اهمیت و جایگاه ویژه‌ای که دارد یکی از مطالبات اجتماعی و فرهنگی مردم آذربایجان است. وی ادامه داد: بر همین اساس سال گذشته به منظور احیای این مجموعه ارزشمند، تفاهمنامه چهار جانبه‌ای بین اداره کل میراث فرهنگی آذربایجان‌شرقی، شهرداری تبریز، دانشگاه هنر اسلامی و مؤسسه باستان‌شناسی آلمانی منعقد شده بود و با پیگیری‌های اداره کل برای آغاز مطالعات و عملیاتی شدن تفاهمنامه، مجوزهای لازم از سوی پژوهشگاه میراث فرهنگی کشور صادر شد. مدیر کل میراث فرهنگی آذربایجان‌شرقی گفت: با توجه به حمایت شهردار کلانشهر تبریز و اختصاص بودجه ویژه برای این امر مطالعات میدانی و پژوهش‌ها در مجموعه ربع رشیدی آغاز شده است و در تلاشیم این مطالعات در شهریور ماه به آغاز عملیات اجرایی بینجامد. وی افزود: با توجه به زمانبر بودن مطالعات و امور پژوهشی نمی‌توان زمان دقیقی برای پایان آن ارائه داد اما امیدواریم در سال ۲۰۱۸ بخشی از این مجموعه ارزشمند به عنوان پارک موزه تاریخی ربع رشیدی در معرض دید عموم گردشگران قرار گیرد.

اجرا و تکمیل ۱۰۳ طرح هادی در روستاهای زنجان

زنجان

مدیر کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان زنجان گفت: امسال در مجموع ۱۰۳ طرح هادی در روستاهای استان اجرا و تکمیل می‌شود.

سجاد صنعتی‌منفرد با بیان اینکه طرح‌های هادی بیش از ۱۹۰ روستا مشمول بازنگری است، اظهار کرد: خوشبختانه امسال از محل تأمین قیر یارانه‌ای و با مشارکت دهیاری‌ها، معابر ۶۵ روستا در سطح استان آسفالت می‌شود، در واقع طرح‌های هادی روستایی با افق ۱۰ ساله تهیه و اجرا می گردد و پس از طی شدن مدت زمان مذکور، با توجه به شرایط و تغییراتی که در روستاها ایجاد شده است، طرح‌های هادی نیز مورد بازنگری قرار می گیرد. این مسئول با اشاره به آغاز عملیات اجرایی احیای بافت روستای قلعه از توابع شهرستان زنجان ادامه داد: هدف از اجرای طرح، بهسازی بافت‌های با ارزش روستایی و حفظ هویت تاریخی است که با بهره‌گیری از نظرات کارشناسان خبره انجام می‌شود. این در حالی است که تهیه و اجرای طرح بهسازی بافت با ارزش روستاهای قوزلو و خورجهان از توابع ماه‌نشان نیز در برنامه ششم توسعه به تصویب رسیده است. وی افزود: پارسال طرح بهسازی بافت با ارزش روستای درسجین در شهرستان ابهر با اعتبار ۱۳ میلیارد و ۴۳۰ هزار میلیون ریال به بهره‌برداری رسید و زمینه را برای افزایش تعداد بازدیدکنندگان از مناطق گردشگری این روستا فراهم کرد.

سهم «هیچ» نساجی در رونق اقتصاد غیرنفتی

در حالی که صنعت نساجی توانایی ایجاد ۱۲ درصد از اشتغال مورد نیاز کشور را داراست اما در سال‌های اخیر این صنعت به یک قدمی ورشکستگی رسیده است

گزارش یک

مریم احمدی

در حالی که کارشناسان اقتصادی معتقدند بسیاری از کشورهای پیشرفته دنیا با تمرکز بر صنعت نساجی به عنوان صنعت زیربنایی و مادر توانسته‌اند مسیر صنعتی شدنشان را هموار کنند، در ایران به رغم قدمت دیرینه این صنعت و وجود پتانسیل‌های فراوان، صنعت نساجی تنها ۵ درصد از سرمایه‌گذاری کشور را به خود اختصاص داده است. صنعتی که بنابر گفته مدیر کل دفتر نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت باارزبری پائین نسبت به دیگر صنایع و البته ارزش افزوده بالا، توانایی ایجاد حداقل ۱۲درصد اشتغال و تحقق اقتصاد مقاومتی را دارد. با این حال در یک دهه اخیر این صنعت فعال در استان‌هایی چون اصفهان، زنجان، خراسان رضوی و گلستان که عنوان قطب صنعت نساجی را با خود یدک می‌کشند به رکود رسیده و این واحدها با کمتر از نیمی از ظرفیت خود مشغول به فعالیتند.

صنعت نساجی در استان‌های زنجان، گلستان، یزد، اصفهان و خراسان رضوی قدمتی دیرینه داشته و از سال‌های دور این استان‌ها به عنوان قطب تولید محصولات نساجی شناخته می‌شدند. صنعتی که به رغم وجود پتانسیل‌های فراوان نتوانسته است سهم خود را در رونق اقتصاد غیرنفتی و ایجاد اشتغال پایدار ایفا کند.

به گونه‌ای که کارشناسان اقتصادی معتقدند مسیر صنعتی شدن کشورهای پیشرفته از رشد و توسعه صنایع نساجی آنها هموار شده و توجه به تولید منسوجات مختلف راه را برای صنعتی شدن آنها باز کرده است، سهم این صنعت، از میزان سرمایه گذاری‌ها در کشور ما تنها ۵ درصد است! این در حالی است که بنا به گفته اقتصاددانان، صنعت نساجی به دلیل ارزش افزوده بالا و میزان سرمایه گذاری موجود، ظرفیت اشتغالزایی بسیار زیادی دارد و در صورت تمرکز بر صادرات، ارزآوری بالایی خواهد داشت با این وجود چند سالی است که مشکلاتی چون واردات بی‌رویه پوشاک از کشور چین و هند، بی‌توجهی به کشت پنبه و عدم برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفیت و اصلاح نژاد پنبه‌ای که در داخل کشت می‌شود، در کنار شرایط پسا تحریم و فرسودگی ماشین آلات و تجهیزات، صنعت نساجی بسیاری از استان‌هایی که قطب این صنعت محسوب می‌شوند را با رکود جدی مواجه ساخته است. در این میان نقش بی‌توجهی و عدم حمایت دولت از این صنعت پایه بیش از دیگر عوامل خودنمایی می کند. در حال حاضر تمام استان‌های فعال در این صنعت با مشکلات و موانع گوناگونی روبه‌رو هستند.

■ حال ناخوش قطب‌های نساجی کشور

استان زنجان یکی از قطب‌های صنایع نساجی کشور است که در زمینه تکنولوژی مورد استفاده، پس از اصفهان رتبه دوم را به خود اختصاص داده است با این حال طی سال‌های اخیر ورود کالاهای خارجی از چین و هند صنعت نساجی این استان را به حاشیه رانده است!

اشباع شدن بازار داخلی از محصولات نساجی وارداتی اقبال مصرف کنندگان به خرید تولیدات داخلی را کاهش داده و همین مسئله سبب کاهش سود و نقدینگی و ناتوانی فعالان این حوزه در نوسازی خط تولیدشان شده است. این در حالی است که نظارت بر مبادی ورودی کالا به ویژه کالای قاچاق و ازطرفی پرداخت تسهیلات دولتی می‌توانست چرخه معیوب این صنعت را احیا کند. این مشکلات سبب شده است طرح‌های مهم و بزرگ نساجی استان با پیشرفت فیزیکی بالا متوقف شوند! به عنوان نمونه پروژه نساجی مه‌ریس ابهر در صورت راه اندازی با بیش از ۸۰۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری اشتغال بیش از یکهزار نفر را به همراه خواهد داشت! همچنین سرجین بافت، اشتغال هزار و ۴۰۰ نفر و سرمایه‌گذاری بیش از یکهزار میلیارد ریال را ایجاد می کند.

اصفهان هم به‌عنوان صنعتی‌ترین استان ایران، از گزند رکود صنعت نساجی در امان نمانده است. بنابر گفته مرتضی منصوری، رئیس اتحادیه بافندگان کارگاه‌های نساجی اصفهان مالیات ارزش برافزوده، واردات بی‌رویه، واردات غیرقانونی، کمبود نقدینگی، عدم اسکان کسب بازارهای داخلی در زمینه نساجی و پوشاک، هزینه بالای شبکه توزیع، عدم تولید مواد اولیه و صدها دلیل دیگر فعالیت ۳۰ کارخانه نساجی اصفهان را تحت‌الشعاع قرار داده است تا آنجا که حالا بیش از نیمی از واحدهای نساجی اصفهان به یک قدمی ورشکستگی رسیده‌اند. منصوری در خصوص وضعیت موجود، دولت را متهم ردیف اول دانسته و می گوید: اگر دولت برنامه‌ریزی درستی در اجرای قانون مالیات ارزش برافزوده داشت و پرداخت تسهیلات رونق تولید به صنایع نساجی را در دستور کار قرار می‌داد، کار به جایی نمی‌رسید که این همه کارخانه ورشکسته روی دست بانک‌ها بماند!

■ صنعت نساجی و رونق اقتصاد مقاومتی

بنا به گفته مدیر کل نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت با توجه به ارزش افزوده بالای صنعت نساجی و توانایی ایجاد بیش از ۱۲ درصد اشتغال در کشور در سالی که از سوی رهبر معظم انقلاب به نام «اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال» مزین شده است، توجه به صنعت نساجی برای تحقق این شعار در دستور کار قرار گرفته است. افسانه محرابی در این خصوص با اشاره به اینکه پنبه در فعالیت نساجی حرف اول را می‌زند، بر حمایت مسئولان از تولید پنبه تأکید می کند و می گوید: برای تولید ۲۱۰ هزار تن نخ نساجی در سال ۹۶ برنامه‌ریزی شده و برای این میزان نیاز به ۱۰۵ هزار تن پنبه محلوج در کشور داریم. محرابی همچنین با بیان اینکه در انتهای برنامه ششم توسعه نیاز به ۳۰۰ هزار تن نخ نساجی در کشور داریم، می‌افزاید: برای تولید آن، ۱۵۰ هزار تن پنبه محلوج باید تولید شود. این در حالی است که بنابر گزارشات در حال حاضر میزان پنبه تولیدی داخلی پاسخگوی نیاز این صنعت نیست. ضمن اینکه ازبکستان به عنوان مهم‌ترین منبع تأمین پنبه مورد نیاز ایران اعلام کرده است تا سه سال دیگر توانایی تأمین پنبه مورد نیاز صنعت نساجی ایران را ندارد!

با این تفاسیر واضح است که دولت به عنوان اولین و مهم‌ترین قدم باید از تولید پنبه داخلی حمایت کند، چراکه بنا به اعلام اداره کل پنبه و گیاهان صنعتی وزارت جهاد کشاورزی زراعت پنبه از ۱۵ سال گذشته به زمین خورده است و شاید قرار گرفتن پنبه در گروه محصولات زراعی مورد توجه برنامه‌های اقتصاد مقاومتی بتواند تا حدی راه را برای تولید مجدد پنبه با کیفیت و مرغوب داخلی و رونق دوباره صنعت نساجی باز کند.

پرداخت صد میلیارد تومان تسهیلات جهت رونق تولید در سیستان وبلوچستان

سیستان وبلوچستان

در سال گذشته بالغ بر هزار میلیارد ریال تسهیلات برای واحدهای دچار مشکل سیستان و بلوچستان پرداخت شد.

نادر میرشکار رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت و دبیر کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید سیستان و بلوچستان با اعلام این خبر در خصوص فعالیت کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان در سال ۹۵، گفت: در سال گذشته طی فراخوانی که از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام شد تا واحدهای تولیدی دچار مشکل از طریق سامانه بهین یاب اقدام به ثبت نام نمایند این امر صورت پذیرفت و این واحدها پس از ثبت‌نام در سامانه در نوبت رسیدگی قرار می گرفتند تا در جلسات هفتگی این کارگروه با حضور نمایندگانشان مشکلاتشان بررسی شود و در صورت نیاز به تسهیلات به بانک‌های عامل معرفی شوند. وی افزود: از ابتدای آغاز این طرح تعداد ۴۵۱ واحد و طرح متقاضی ثبت نام بوده که از این تعداد ۴۴۱ واحد و طرح نسبت به تشکیل پرونده اقدام کرده و تعداد ۳۳۲ واحد به بانک‌های عامل معرفی گردیده‌اند. میرشکار خاطرنشان کرد: ۷۰ درصد تسهیلات رونق تولید در بخش صنعت و ۳۰ درصد در بخش کشاورزی پرداخت شده است.

بی توجهی به اقتصاد مقاومتی ریشه گیاهان دارویی آذربایجان غربی را خشکاند

برداشت بی رویه درکنار چرای دام ها بیش از ۵۰ نوع گیاه دارویی آذربایجان غربی را درخطر انقراض قرار داده است

گزارش۲

محمدرضا سوری

شرایط خوب آب و هوایی درکنار حاصلخیزی زمین موجب شده تا استان آذربایجان غربی با تولید ۷۰۰ نوع انواع گیاهان دارویی رتبه نخست را در این زمینه از آن خود کند، درحالی که این موضوع می تواند درآمد بسیار ارزی برای کشور و منطقه داشته باشد، با این وجود برخی بی توجهی‌ها دراین رابطه از جمله برداشت بی‌رویه وغیراصولی این نوع از گیاهان ارزشمند موجب شده تا کارشناسان نسبت به انقراض این گیاهان ارزشمند هشدار داده و از دست اندرکاران این صنعت پرارزش بخواهند تا برای حفظ این گونه‌های کمیاب برنامه‌ریزی‌های مناسب داشته باشند.

■■■

وجود حداکثر ۷۰۰ و حداقل ۴۶۰ گونه گیاهان دارویی از جمله کاسنی، شب بو، نعناع، بولاغ اوتی، ختمی، چوبان کبریتی، بادرنجبویه، شیرین بیان، ثعلب، مرزه، اله گز، نسترن، موسیر، گندله، داغ جعفری سی، داغ قارپیزی، دوه دابانی، مندی، قوش اوزومی، داغ سقزی، یمیشان، چریش، هویج وحشی، غازیاغی، یارپیز، کنگر، شوید، کهلیک اوتی و اوشقون در آذربایجان غربی موجب شده تا این استان از لحاظ تنوع گیاهان دارویی رتبه نخست کشور را به خود اختصاص دهد. عزیز محسنی، کارشناس داروهای گیاهی دراین خصوص به «جوان» می گوید: «با وجود اینکه دربرخی از مناطق کشور گیاهان دارویی وجود دارد، اما نوع خاک این مکان‌ها باعث شده تا گیاهان به دست آمده ارزش بسیار پایینی داشته باشند.» وی می‌افزاید: «آب و هوای مناسب در کنار خاک بکر وحاصلخیز آذربایجان غربی سبب شده تا گیاهان این مناطق از لحاظ ارزش دارویی بسیار ارزشمند باشند.» این کارشناس ادامه می‌دهد: «وجود حداکثر ۷۰۰ و حداقل ۴۶۰ گونه گیاهی که ارزش دارویی بسیاری دارند موجب شده تا علاوه بر بازارهای داخلی، شرکت‌های دارویی خارجی نیز از طرفداران پرو پاقرص این نوع از گیاهان باشند.»

■ نقش گیاهان دارویی در اقتصاد مقاومتی

تأکید مقام معظم رهبری بر رونق اقتصادی و استفاده بهینه از تولیدات داخلی موجب شده تا در حال حاضر وجود گیاهان دارویی در استان آذربایجان غربی این استان را به یکی از قطب‌های تولید داروهای گیاهی تبدیل کند. آمارها نشان می‌دهد در حال حاضر، ۱۰ تا ۱۵ درصد جامعه عشایری و روستایی آذربایجان غربی با فرا رسیدن فصل بهار از طریق چیدن و عرضه گیاهان دارویی به بازار ارتزاق کرده و این درحالی است که افراد بسیاری نیز به طورغیرمستقیم از این راه کسب درآمد می کنند. عزیز محسنی کارشناس داروهای گیاهی با تأیید این موضوع می گوید: «وجود انواع بیماری‌ها نقش مهم و تأثیرگذار داروهای گیاهی را نسبت به مواد شیمیایی سبب شده تا بسیاری از شرکت‌های مهم داروسازی در داخل یا خارج از کشور به استفاده از این مواد که اثرات منفی مواد شیمیایی را ندارند روی آورند.» این کارشناس گیاهان دارویی می‌افزاید: «فراوانی وتنوع انواع گیاهان دارویی در استان سبب شده تا رتبه نخست تولیدات این نوع از گیاهان به آذربایجان غربی تعلق گیرد.» محسنی ادامه می‌دهد: «شناسایی یکهزار و ۸۰ گونه گیاهی در قالب هرباریوم گیاهی دراستان سبب شده تا آذربایجان غربی دراین زمینه از شهرت جهانی برخوردار شود.»

■ ۵۰ نوع گیاه دارویی استان درخطر انقراض

با وجود فراوانی و تنوع بسیار در زمینه تولیدات داروهای گیاهی در آذربایجان غربی، اما برخی مشکلات از قبیل برداشت بی‌رویه و غیراصولی درکنار چرای این گیاهان توسط دام‌ها سبب شده تا روند رو به کاهش آنها زنگ خطر انقراض این گونه‌های کمیاب و باارزش را به صدا درآورد. عزیزمحسنی، کارشناس داروهای گیاهی با تأیید این موضوع می گوید: «در حال حاضر سه چهارم گونه‌های گیاهی استان در مناطق کوهستانی استان رشد می کنند و به طور طبیعی برخی گیاهان دارویی کوهی در معرض انقراض قرار دارند که آویشن، پیاز کوهی، ثعلب، موسیر، انواع مریم گلی و جعفری کوهی از گیاهان در معرض خطر انقراض در استان آذربایجان غربی هستند.» وی می‌افزاید: «به طور مثال گیاهانی از قبیل کنگر، ریواس، بابونه، بیزه و گل ارونه نیز از انواع دارویی هستند که تغییرات اقلیمی و استفاده بی‌رویه و غیراصولی بهره‌برداران محلی موجب شده است که این گونه‌ها در معرض انقراض قرار گیرند.» وی ادامه می‌دهد: «این اتفاق درحالی در حال افتادن است که برخی از این گونه‌ها هم مانند مریم گلی و کماذریون به سبب داشتن رویشگاه خاص و محدودیت شرایط اکولوژیکی و گونه‌های مهم دیگری همچون ثعلب به سبب کم بودن فرصت تولید مثل در معرض خطر انقراض کامل قرار گیرند.» به گفته این کارشناس گیاهان دارویی، نبود بسته‌بندی و برداشت مناسب و اصولی، عدم بازاریابی مناسب این گیاهان به مردم سایر استان‌های کشور یا همسایگان مرزی استان از جمله مشکلاتی است که با برطرف شدن می‌تواند زمینه صادرات این گیاهان را بیش از پیش فراهم کند.

گذر و نظر

میترا شهبازی

محاصره محیط زیست توسط زباله‌های عفونی در روز زمین پاک!

در حالی مسئولان دوم اردیبهشت ماه، جشن «روز زمین پاک» را برگزار می کنند که برخی از مناطق کشور همچنان در محاصره زباله‌های عفونی قرار دارند. با اینکه برای رفع این معضل بارها توسط کارشناسان طرح‌هایی ارائه شده است، اما همچنان این درد به دلیل نبود حس همکاری بین برخی از متولیان پابرجاست. درحال حاضر کرمانشاه، هرمزگان و گیلان به عنوان سه استانی شناخته می‌شوند که محیط زیست آنها به دلیل دفن غیربهداشتی زباله‌های بیمارستانی و نبود محلی برای امحای پسماندها در معرض خطر قرار دارند. در این راستا کارشناسان معتقدند دفن زباله‌های عفونی و خانگی به همراه هم موجب آلودگی شدید خاک و شیوع شدید بیماری‌های واگیردار می‌شود.

■■■

نبود دستگاه بی‌خطرساز زباله‌های عفونی در برخی از بیمارستان‌های کشور به عنوان مهم‌ترین مشکل استان‌های کشور محسوب می‌شود. در این راستا، مدیر کل محیط‌زیست هرمزگان با اشاره به این کمبود در بیمارستان‌های این استان می گوید: «در حال حاضر ۲۲ بیمارستان در هرمزگان وجود دارد که ۱۰ بیمارستان آن فاقد دستگاه بی‌خطرساز پسماند عفونی است. متأسفانه بی‌توجهی مسئولان به پسماندهای پزشکی خطر جدی‌ای را در امر شیوع بیماری‌های واگیردار به‌وجود خواهد آورد.» مجید وفادار با اشاره به میزان حجم زباله‌های خطرناکی که در هرمزگان تولید می‌شود و باید چاره‌ای برای آن اندیشید، می‌افزاید: «روزانه در ۲۲ بیمارستان استان هرمزگان هزار و ۶۸۰ کیلوگرم پسماند عفونی تولید می‌شود و سایر مراکز درمانی استان نیز روزانه حدود ۷۰۰ کیلوگرم پسماند عفونی وارد طبیعت می کنند.» البته در حال حاضر ۱۲ بیمارستان با نصب دستگاه بی‌خطرساز عفونی اقدام به امحای پسماند عفونی می کنند، اما باز هم این تعداد دستگاه بی‌خطرساز کافی نیست و تمام بیمارستان‌ها باید به این تجهیزات مجهز شوند. بنابراین با توجه به آمار روزانه تولید پسماندهای عفونی و کمبود دستگاه‌های بی‌خطرساز می‌توان به این نتیجه رسید که زنگ خطر گسترش بیماری‌ها در هرمزگان به صدا در آمده است.

■ دفن زباله‌های عفونی در حریم مسکونی

البته همانطور که گفته شد، این معضل تنها به استان هرمزگان ختم نمی‌شود و محیط زیست کرمانشاه نیز به دلیل نبود محلی مناسب برای امحای زباله‌های بیمارستانی با مشکلات بسیاری مواجه شده است. در این راستا مسئول بهداشت شهرداری کرمانشاه می گوید: «شهرداری متولی جمع‌آوری زباله‌های خانگی و عادی است و امحای از صفر تا صد زباله‌ها و پسماندهای بیمارستانی با تولیدکننده است، اما هیچگونه مسئولیتی در قبال جمع‌آوری و دفن زباله‌ها و پسماندهای بیمارستانی ندارد.» محسن عبدی، با اشاره به اینکه زباله‌های بیمارستانی در سراب قنبر کرمانشاه رها می‌شوند، می‌افزاید: «این اقدام بیمارستان‌ها اعتراض شمار زیادی از شهروندان این منطقه را به همراه داشته است. حالا در شرایطی زباله‌ها در نزدیکی مناطق مسکونی تخلیه می‌شوند که محدوده تعیین شده برای دفن زباله‌ها بیش از ۱۰ کیلومتر با سراب قنبر فاصله دارد و در حاشیه شهر است اما توجهی به آن نمی‌شود.»

■ برای دفن زباله‌ها همکاری وجود ندارد

استان گیلان هم که به عنوان یکی از مناطق شمالی و گردشگرپذیر کشور در اغلب فصول سال در محاصره زباله‌های خانگی قرار دارد، از پسماندهای بیمارستانی در امان نمانده است. با اینکه به گفته محسن حسین‌زاده، رئیس شبکه بهداشت و درمان صومعه‌سرا اقدامات مؤثری تاکنون در این رابطه انجام شده است، اما باز هم برخی از درمانگاه‌ها برای امحای زباله‌های عفونی همکاری‌های لازم را به عمل نمی‌آورند. از این رو همچنان این معضل در این استان باقی مانده است. حالا با این شرایط که در روز زمین پاک قرار داریم انتظار می‌رود مسئولان برنامه‌ای جامع و بلندمدت برای رفع این معضل بیندیشند تا این مشکل به طور کامل ریشه‌کن شود. البته چندی پیش طرحی نیز در مجلس شورای اسلامی در این خصوص به تصویب رسیده است. در این راستا نمایندگان مجلس در جریان رسیدگی به ماده‌ای از لایحه هوای پاک مصوب کردند که انباشتن پسماندهای بیمارستانی و صنعتی در معابر عمومی و فضای باز یا سوزاندن آنها و انباشتن پسماندهای خانگی و ساختمانی در معابر عمومی و فضای باز خارج از مکان‌های تعیین شده ممنوع است. البته همانطور که می‌دانیم معضل آلودگی محیط‌زیست با ادامه دفن غیربهداشتی زباله‌های عفونی از بین نمی‌رود و نیازمند برنامه‌ای جامع‌تر است.

گذری بر استان‌ها

■ **گلستان:** آیین افتتاح مخزن ذخیره بتنی هزار مترمکعبی روستای حاجی قوشان گنبد کاووس با حضور استاندار، مدیرعامل شرکت آبفار استان گلستان، معاون و فرماندار ویژه شهرستان گنبدکاووس و تعدادی از مدیران استانی و شهرستانی برگزار شد. در این مراسم شکیبافر، مدیرعامل شرکت آبفار گلستان گفت: کلنگ مخزن زمینی فوق در هفته دولت در سال ۱۳۹۵ به زمین زده شده بود که ازمحل اعتبار صندوق توسعه ملی درزمان شش ماهه به بهره‌برداری رسیده است. هزینه اجرای پروژه فوق ۵ میلیارد ریال بوده است که توانایی ذخیره‌سازی آب شرب مورد نیاز روستاهای حاجی قوشان - ایشانلر وحاجی قوشان - هراتلر با ۴ هزار و ۵۰۰ نفر را داراست.

■ **کاشان:** نماینده مردم شهرستان‌های کاشان، آران و بیدگل در مجلس شورای اسلامی گفت: خیرین سلامت سرمایه و پشتوانه اصلی دانشگاه علوم پزشکی کاشان هستند. دکتر سیدجواد ساداتی نژاد وجود خیرین سلامت در حوزه‌های مختلف در شهرستان‌های کاشان، آران و بیدگل را یک گنج بی‌پایان نام برد و تصریح کرد: اقدامات خیرین در راستای فعالیت‌ها و عملکرد مسئولان است. اگر مسئولان در این راه با تلاش وافر قدم بردارند خیرین از هیچ کمکی دریغ نمی کنند و حتی جلوتر از مدیران گام برمی‌دارند.

■ **خراسان رضوی:** سمینار یک روزه «بررسی درمان ازدیاد فشار خون در جوانان تا میانسالی» با حضور اساتید بین‌المللی در بیمارستان فوق تخصصی رضوی برگزار شد. دکتر شیما مینایی، متخصص قلب بیمارستان رضوی درباره این سمینار گفت: این سمینار با همکاری شرکت دارویی «مِرک» در بیمارستان فوق تخصصی رضوی با حضور پروفسور «فراری» رئیس سابق انجمن قلب اروپا و همچنین پروفسور «گسیونگ» استاد دانشگاه «ورسو» و رئیس بزرگ‌ترین مرکز فشار خون لهستان برگزار شد که «بررسی درمان ازدیاد فشار خون در جوانان تا میانسالی» تازه‌های درمان در نارسایی قلبی و پرفشاری خون عنوان و اطلاعات لازم به متخصصان داخلی ارائه شد. وی افزود: پرفشاری از عوامل خطر بسیار مهم در ایجاد بسیاری از بیماری‌های قلبی به‌ویژه سکته و نارسایی‌هاست که در جامعه ما به علت سبک نادرست زندگی بسیار شایع بوده و موجب ناتوانی بیماران و همچنین افزایش مرگ و میر می‌شود.

■ **هرمزگان:** معاون حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد امام خمینی(ره) هرمزگان گفت: بیش از ۵ میلیارد ریال کمک هزینه تحصیلی ظرف یک سال گذشته به دانش‌آموزان و دانشجویان زیرپوشش این نهاد پرداخت شد. مهرداد تاجیک با بیان اینکه نیازهای دانشجویان با سایر مددجویان کمیته امداد متفاوت است و باید خدمت دهی به این گروه بر اساس نیازی که دارند، انجام گیرد یادآور شد: یکی از محورهای اصلی خدمات کمیته امداد به مددجویان ارائه حمایت‌های تحصیلی به دانش‌آموزان و دانشجویان تحت پوشش است.